

හක්මන ප්‍රාදේශීය සභාව

මාතර දිස්ත්‍රික්කය.

---

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

සමාලෝචන වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2011 යැප්තැම්බර් 26 දිනද ඉකත් වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2010 නොවැම්බර් 23 වන දිනද විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

1.2 මතය

මෙම වාර්තාවේ දක්වා ඇති අදහස් දැක්වීම් සහ නිර්ක්ෂණයන් පෝතුකොට ගෙන විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති හක්මන ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පළිඛද මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට මට නොහැකිය.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම.

1.3.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු නිර්ක්ෂණය විය.

- (අ) සමාලෝචන වර්ෂය තුළ මිලට ගත් පුස්තකාල පොත් වල වරිනාකම වූ රු.76,025 ක් ප්‍රාග්ධන වැය ගිණුමට හර කරනු වෙනුවට පුනරාව්තන වැය ගිණුමක් වූ ලිපිදුවා ගිණුමට හරකර තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචන වර්ෂය තුළ මිලටගත් රු.76,025 ක් වරිනා පුස්තකාල පොත් සඳහා ලද රු.11,274 ක් වූ වට්ටම්, ගිණුමටව සටහන් කර නොතිබුණි.
- (ඇ) කෝගල දෙවෙනිගෙවත්න මාර්ගය ඉදිකිරීමට අදාළ රු.976,038 ක් වූ වියදම දෙවරක් ගිණුම්ගත කිරීමේ වරද නිවැරදි කිරීම සඳහා තයෙහිම් ප්‍රාග්ධන ගිණුම හර කර අදාළ වියදම් ගිණුම බැරකල යුතු වුවද සමුවිත අරමුදල බැරකර තිබුණි.
- (ඈ) සමාලෝචන වර්ෂයට අදාළ රු.51,574 ක් ව විගණන ගාස්තු සඳහා ප්‍රතිඵාදන සලසා නොතිබුණි.
- (ඉ) සමාලෝචන වර්ෂය අවසානයට පළාත් පාලන රිග්‍රාම වැවුප් අරමුදලට ගෙවිය යුතු රු.893,472 ක් වූ දායක මුදල ගිණුම් ගත කර නොතිබුණි.

1.3.2 නොසැසුදු පාලන ගිණුම.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ගිණුම විෂයයන් 07 කට අදාළ කේෂයන්ගේ එකතුව රු.5,399,544 ක් වූ අතර ලෙපරයට අනුව ගිණුම ගේෂයන්ගේ එකතුව රු.3,678,486 ක් වූයෙන් වෙනස රු.1,721,058 ක් විය.

1.3.3 අවශ්‍යකීමින ගිණුම.

2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවශ්‍යකීමින ගිණුමේ රු.70,702 ක නිරවුල තොකල හර යෝෂයක් විය.

1.3.4 ගෙවිය යුතු ගිණුම්

2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවශ්‍යකීම් 1 ක කාලයක් ඉක්මවා හිඛ ගෙවිය යුතු ගිණුම් යෙහෙවුල විවිනාකම රු.2,040,140 ක්.

1.3.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි තොටීම

අවසාන තොටුරු ඉදිරිපත් තොකීම් නිසා ගිණුම් විෂයයන් 07 කට අයන් රු.110,719,332 ක් විවිනා යෙහෙයුන් විගණනයේදී සතුවුදායක ලෙස සන්නිර්ක්ෂණය කිරීමට තොගැකි විය.

1.3.6 නීති, රිති, රෙගුලාසි ආදියට අනුකූල තොටීම

විගණනයේදී නීතික්ෂණය වූ නීති, රිති රෙගුලාසි ආදියට අනුකූල තොටු අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රිති, රෙගුලාසි ආදියට අනුකූල තොටීම
යොමුව

(ආ) ප්‍රාදේශීය සභා (මුළු හා පරිපාලන) රිති මාලාව - 1998

(i) රිති 143 එක් එක් තැන්පතු වර්ගය වෙන්වෙන් වෙන්කර ඇති මුදල පිළිබඳ විස්තරාත්මක වාර්තාවක් එක් එක් වර්ගය අවසානයේ පිළියෙළ කර තොගැබුණි.

(ii) රිති 153 ප්‍රාදේශීය සභා ආකාරී පත් 07 ප්‍රකාර නිහ ආදායම් වාර්තා පිළියෙළ කර තොගැබුණි.

(iii) රිති 164 සභාවේ ගිණුම් වියකියරීලි ලේකම් හෝ ඔහු රිසින් බලය පවරන ලද තිලධාරියකු දෙශනිකව පර්ක්හා කර ඒ බවට කෙරී අත්සින් තැබීම මගින් තහවුරු කර තොගැබුණි.

(iv) රිති 193 අයවැයගත හා පරිපුරක සම්මත වැය සමඟ වැය විෂයයන්හි තර්ය යෙහෙය සයදා අතිරික්ත හා උගතා පිළිබඳ හේතු දැක්වෙන ප්‍රකාශයක පිළියෙළ කර විගණනයට ඉදිරිපත් කර තොගැබුණි.

2. මුළු හා මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

2.1 මුළු ප්‍රතිච්චය

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනෙහි අවසන් වර්ෂය සඳහා සහාවේ ආදායම ඉක්මවු පුනරාවර්තන ටයදම රු. 418,126 ක් වූ අතර වියට අනුරුදීව ඉකුත් වර්ෂයේ ආදායම ඉක්මවු පුනරාවර්තන ටයදම රු. 345,862 ක් රිය.

2.2 ආදායම් පර්පාලනය

2.2.1 අයෝතමේන්තුගත ආදායම්, තර්ය ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

සමාලෝචන වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ අයෝතමේන්තුගත ආදායම්, තර්ය ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු 2011 මාර්තු 03 දිනැති මාගේ ලිපියෙන් නියමිත ආකාරයක ඉදිරිපත් කරන ලද සගාපනිවරයාගෙන් ඉල්ලා තිබූ නමුත් තොරතුරු ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. කෙසේ වූවද මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ ඉදිරිපත් කර තිබූ හිඟ ආදායම් ප්‍රකාශ අනුව 2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති ත්‍රේත්වය ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සයදා සාරාංශ කර පහත දක්වා ඇත.

විස්තරය	හිඟ ආදායම්		වැඩිවීම ප්‍රතිශතයක් ලෙස %	අඩුවීම ප්‍රතිශතයක් ලෙස %
	2010 දෙසැම්බර් 31	2009 දෙසැම්බර් 31		
	දිනට	දිනට		
අක්කර බදු	68,180	60,600	12	-
වරිපනම් බදු	714,510	768,629	-	7
ජල බදු	1,283,479	872,870	47	-
කඩ කුලී	782,445	876,345	-	11
වෛම් බදු	196,290	155,900	26	-

2.2.2 නිභාජන ගාස්තු

සමාලෝචන වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂවලට අදාළව අයවිය යුතු රු.782,690 ක බදු හා ගාස්තු 1987 අක 15 දාරණ ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 158 හා 159 වගන්තිවල විධිවිධාන අනුව අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.2.3 උසාටි දඩ මුදල්

විවිධ ආභා පනත් යටතේ මහෙසුරාන් අධිකරණ 02 කින් 2010 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා අයකර ප්‍රධාන ලේකම් වෙත විටා තිබූ රු. 405,136 කටු දඩ මුදල සභාවට ලැබේය යුතුව තිබුණි.

2.2.4 මුද්දර ගාස්තු

2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට රෝස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයාගෙන් රු. 1,810,798 ක මුද්දර ගාස්තු ලැබේය යුතුව තිබුණි.

2.3 වියදම් වුයුහය

සමාලෝචන වර්ෂය සහ ඉකුත් වර්ෂය සඳහා සහාවේ අයවැයගත හා තර්ය වියදුම් අතර විවෘතයන් පහත දැක්වේ.

වියදුම් විෂයය	2010		2009	
	තර්ය	විවෘතය	තර්ය	විවෘතය
	රු.	රු.	රු.	රු.
ප්‍රතිත්‍රිත වියදුම්				
පොදුගලික	13,542	12,009	1,533	11,202
පැවති	8,649	9,992	(1,343)	7,370
ප්‍රතිත්‍රිත වියදුම්	22,191	22,001	190	18,572
ප්‍රාග්ධන වියදුම්	2,500	48,765	(46,265)	2,500
	-----	-----	-----	-----
	24,691	70,766	(46,075)	21,072
	=====	=====	=====	=====

සමාලෝචන වර්ෂයේ වැය කිරීම 12 කට අදාළ රු.131,500 ක් වූ ප්‍රතිත්‍රිත සම්පූර්ණයෙන් ඉතිරිව තිබූ අතර වැය කිරීම 15 කට වෙන්කළ ප්‍රතිත්‍රිත ඉක්මවා වැයකර නිඛුණෙන් අයවැය ලේඛිණය සව්ල පාලන කාරකයක් ලෙසට යොදාගෙන නොමැති බව නිර්ක්ෂණය විය.

2.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

2.4.1 අනුමත හා තර්ය සේවක සංඛ්‍යාව

2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට සහාවේ අනුමත සහ තර්ය සේවක සංඛ්‍යාව පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

සේවක ප්‍රේනිය	අනුමත	තර්ය
මාණ්ඩලික	01	-
දෑශීතියික	08	06
පාර්ලිමේන්තු	26	18
වෙනත් (අනියම්/තාවකාලික)	-	38

- (අ) සමාලෝචන වර්ෂයේ ආදායම් හා රියදුම් ගිණුම අනුව කාර්ය මණ්ඩල වැටුප් හා මන්ත්‍රි දීමනා සඳහා වූ රියදුම රු.11,911,008 ක් වුවද, පාලන කොමසාරිස් විසින් ප්‍රතිපූර්ණය කර නිඛුණේ ඉත් රු.8,098,000 ක් පමණි. මේ අනුව රු.3,813,008 ක් වූ වෙනස සහා අරමදලට වැය බරක් එ නිඛුණි.

(ආ) භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ 2002 ජනවාරි 03 හා 2006 අප්‍රේල් 10 සනැති කළමනාකරණ සේවා වකුලේබ
අංක 14 හා අංක 28 මගින් පළාත් පාලන ආයතනවල අනියම්, ආදෙශක හා කොන්ත්‍රාත් සේවකයින්
බදාවා ගැනීම අන්තිවුවා ඇතන් එකී විධිවිධානවලට පටහනැව අනියම් සේවකයින් 38
දෙනෙකු බදාවාගෙන සංමාලෝචිත වර්ෂයේදී වැටුප් වර්ගයෙන් සහා අරමුදලන් රු.3,421,651
ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි. වකුලේබ උපදෙස් අනිබවා යමින් බදාවා ගැනීම් සිදුකළගොන් ආයතන
ප්‍රධානියා ඒසේහා පුද්ගලිකව වගකීමෙන් බඳා සිටින බවද අවධාරණය කර තිබුණි.

2.5 වත්කම් කළමනාකරණය.

2.5.1 නිෂ්ප්‍රීය හා උග්‍ර උපයෝගීන වත්කම්

(අ) සහාව සතුව නිඩු රු.1,476,376 ක් වරිනා ස්ථාවර වත්කම් විෂයයන් 05 ක් 2011 සැප්තැම්බර් 28
විගණන පර්කීමණ දිනය වන රිට නිෂ්ප්‍රීයව හා උග්‍ර උපයෝගීනව පැවතුණි.

(ආ) පහත සඳහන් උපකරණ හා භාණ්ඩ 2011 සැප්තැම්බර් 21 දින වන රිටද පුදුස්සක් නොකාට
නිශ්ප්‍රීයව නිඩුණි.

- ❖ ජල පොම්පාගාර වලින් ඉටුන්කල විදුලි මෝටර් 04
- ❖ සෙනප්‍රීක් ව්‍යුරු පොම්පය.
- ❖ අන්ත්‍රීක්ටර් 02 (යමනා)ලෝරල් රෝටරිය සමඟ
- ❖ නොන්ඩා යුතුරුපැදිය (131-3031)

2.5.2 අයවීමට ඇති සේවක ණය

2010 දෙසැම්බර් 31 දිනව අයවීමට නිඩු සේවක ණය යොමුවල එකතුව රු.3,824,082 ක් වූ අතර අවුරුදු 01 ක
කාලයක් ඉක්මවා අයවීම් නිභාශිත ගිණුම් යොමු ය රු.3,448 ක්.

2.5.3 ලේඛන පවත්වාගෙන යාමේ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් ලේඛන යාවත්කාලීන හා විධිමත්ව පවත්වා නොතිබුණි.

- නායුනිම් ලේඛනය
- නායුගැටි ලේඛනය
- සේවක ණය ලේඛනය.
- තැන්පත් ලේඛනය.
- ආදායම් ලේඛන

2.6 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා.

2.6.1 විටි පහන් නඩත්තුව

පහත සඳහන් කරුණු නිර්ක්ෂණය රිය.

- (i) විවිධ පහන් නඩත්තුව සම්බන්ධයෙන් රිදුලි උපාග මිලදී ගැනීමේදී අවශ්‍යතාවය පරිදී නඩත්තු රිදුලි කාර්මිකගේ ඉලම්ම හා ඒ සඳහා කාර්මික තිලධාරියාගේ අනුමැතිය පරිදී එවා මිලදී ගැනීම සිදුකල යුතු වුවන් විවැනි කුමවේදයක් අනුගමනය කර නොතිබුණි.
- (ii) සහා බල පුද්ගල තුළ නඩත්තුව සිදුවන විවිධ පහන් එකිනෙක වෙන්සෙට හඳුනාගැනීම සඳහා අංක හෝ සංඡක්ත කුමයක් භාවිත කරමින් වික් වික් විවිධ පහන් සඳහා රිදුලි බුබුල් හා අනෙකුත් උපාග සංඡක් විවිධ ප්‍රතිපූර්ණය කරගෙන නොතිබුණි.
- (iii) සහා බල පුද්ගලයේ විවිධ පහන් නඩත්තුව සඳහා සහාව වැයකල රු.136,584 ක මුදල ලංකා රිදුලි බල මණ්ඩලයෙන් ප්‍රතිපූර්ණය කරගෙන නොතිබුණි.

2.6.2 සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා කොමියෝජ්ට් බදුන් මිලදී ගැනීම.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරයේ පිළිසරු ව්‍යාපාරිය යටතේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රති මාසයේදී මිලදී ගත් බදුන් 100 කින් රු.25,200 ක් වටිනා බදුන් 21 ක් 2011 සැප්තැම්බර් 28 දින වන විටද නොබේදා ඉතිරිව හිඛුණෙන් ව්‍යාපාරියේ අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටකර ගැනීමට නොහැකිවි තිබුණි.

2.6.3 අනවසර ඉදිකිරීම්.

1987 අංක 15 දරණ ප්‍රාදේශීය සහා පනතේ 126(vii) හි (ඉ)(උ) සහ 126 (ix) වගන්ති පරිදී අනවසර ඉදිකිරීම් 09 ස් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කර නොතිබු අතර හක්මන වේිජිතුර අමරදාය ගලප්පත්ති මාවතේ අනවසරයෙන් ඉදිකල දෙමනල් ගොඩනැගිලිලෙන් රු.8,223 ක ආවරණ අනුමැතිය දීමේදී අයකල යුතු ගාස්තු අයකර නොතිබුණි.

2.6.4 ගොඩනැගිලි අයදුම්පත්.

පහත සඳහන් කරුණු නිර්ක්ෂණය විය.

- (i) සමාලෝචිත වර්ෂයේ හා රුව පෙර වර්ෂවලට අදාළව සංවර්ධන බලපත්‍ර නිකුත් කළ ගොඩනැගිලි අයදුම්පත් සඳහා කාලය දීජික කරවා ගෙන නොතිබු අතර තතා නිම කළ ගොඩනැගිලි සඳහා අනුකූලතා සහතික නිකුත් කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.
- (ii) ගො.ඉ.2010/09 දරණ ගොඩනැගිලි අයදුම්පත අනුව වර්ග මිටර් 391.40 ක් වූ වාණිජ ගාරිතය සඳහා වූ ගොඩනැගිලෙ සඳහා 1986 මාර්තු 10 දින අංක 392/9 හා 2009 අප්‍රේල් 17 දිනැති අංක 1597/8 දරණ ගැසට් පත්‍රයේ නිවේදනය පරිදී වාහන නැවතුම් ස්ථානයක් ගොඩනැගිලි සැලැස්මේ දැක්වීය යුතු වුවද එයේ දක්වා නොතිබු අතර ඒ අනුව වාහන නැවතුම් ස්ථානයක් සඳහා අයකරගත යුතු රු.500,000 ක ගාස්තු අයකර ගෙන නොතිබුණි.

2.6.5 ප්‍රාදේශීය සහාවේ කටයුතු සඳහා මන්ත්‍රී දායකත්වය.

පහත සඳහන් කරුණු නිර්ක්ෂණය විය.

- (i) සහාපති, උප සහාපති ඇතුළුව මන්ද්‍රිවරුන් 08 දෙනෙකුගෙන් සමන්වීන සහාවේ මන්ද්‍රිවරුන් සඳහා රු.585,000 ක දීමනා ගෙවා නිඩු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ සහා රෝටිම් වාර 12 ටම සහනාගි එම නිඩුනේ සහාපති ඇතුළුව මන්ද්‍රිවරුන් හනරදෙනෙකු පමණි.
- (ii) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සහාපතිවරයාගේ යෝජනා 05 ක් පමණක් ත්‍රියාන්තමක වී නිඩු අතර ඇනෙකුන් මන්ද්‍රිවරුන්ගෙන් යෝජනා කිසිවික් ඉදිරිපත් නොනිඩුණි.

2.6.6 පළ ගාස්තු

පහත සඳහන් කරුණු නිර්ක්ෂණය විය.

- (i) සහාව රිසින් නඩත්තු කරන ඒල සැපයුම් අංශයේ පාර්ශ්වීක සංඛ්‍යාව 821 ක් වූ අතර ආදායම් වියදම් ගිණුම අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ තුද්ද මෙහෙයුම් පාඩුව රු.2,848,185 ක් වූවද එගණනයේදී කරන ලද ගණනය කිරීම් අනුව මෙහෙයුම් පාඩුව රු.2,734,355 ක් විය.
- (ii) ජල පාර්ශ්වීකයන් 85 දෙනෙකුගෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට අයරීමට නිඩු රු.802,121 ක නිගහිරී මුදල අයකර ගැනීම සඳහා ගිවිසුමේ කොන්දේසි අංක 03 පරිදි ජල සම්බන්ධතා විසභාගී කිරීම, ඇප මුදලින් අයකිරීම හෝ නිශ්චිත මගින් කටයුතු කිරීම සිදුකර නොනිඩුණි.
- (iii) ජල මතු අත්‍යිය වීම හේතුවෙන් සාමාන්‍ය ගාස්තු අයවන ජලපාර්ශ්වීකයින් 112 දෙනෙකුගෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට නිගහිරී මුදල රු.225,060 ක් විය. අත්‍යිය වූ ජල මතු සඳහා අවශ්‍ය ජල මතු සැපයමට කටයුතු නොකිරීම නිසා තවා ජල පාර්ශ්වනයට නියමිත ගාස්තු අය නොවන බව නිර්ක්ෂණය විය.

2.6.7 ගබධා තොග

පහත සඳහන් කරුණු නිර්ක්ෂණය විය.

- (i) 2009 වර්ෂයේ ගබධාව භාරගත් සංවර්ධන සහකාරවරයාට, ගබධා තොගය සම්ක්ෂණය නොකර භාරදීම නිසා ගබධා ලේඛන තුළනය කිරීමකින් තොට්ට පවත්වාගෙන යමින් නිඩුණි.
- (ii) 2009 සිට 2011 සැප්තැම්බර් 26 දින දක්වා කාල පර්විපේදය තුළ මිලදී ගෙන නිකුත් කළ රු.29,740 ක වටිනා භාණ්ඩ වර්ග 04 ක උග්‍රතාවයක් විය.
- (iii) ගබධා භාණ්ඩ රිධිමත් අයුරින් තබා ගැනීම සඳහා ගබධා පහසුකම් නොමැතිකම හා ගබධා භාරකරු නොමැති අවස්ථාවල භාණ්ඩ භාර ගැනීම, නිකුත් කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ද නොනිඩුණි.

3. පද්ධති භා පාලන

පහත දැක්වෙන පද්ධති භා පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි සහාවේ විශේෂ අවධානය යොම කෙරේ.

- (අ) ගිණුම්කරණය
- (ආ) ආදායම් පර්පාලනය
- (ඇ) වියදම් පාලනය
- (ඈ) වත්කම් කළමනාකරණය